

Dávid Šebeň, 18 rokov, Banská Bystrica

Praženica

Nechať Bernarda doma samého bolo riziko, ktoré som podstúpil len neochotne. Dnes som už nemal na výber, lebo mu došli lieky. Aby som predišiel totálnej deštrukcii nášho domu v mojej neprítomnosti, musel som ho nejako zamestnať. Dal som mu za úlohu pripraviť nám na večeru praženicu. Nechcel som riskovať, že by začal improvizovať. Preto som mu napísal veľmi detailný recept. Aj úplný idiot by to podľa neho zvládol urobiť. Ešte pred odchodom som sa uistil, že som mu pripravil všetky suroviny a vie kde ich nájde. Nevedel som si spomenúť na nič, čo som mohol spraviť ešte lepšie. Napriek tomu som celú cestu do polikliniky trýpol. Pri ňom človek nikdy nevie, čo mu skrsne v hlave.

Nebol som nadšený, keď som sa niekoľkokrát musel zapísať do poradovníka. Posedávanie v čakárni ma privádzalo do zúfalstva. Skákal som od radosti, že aspoň raz som mohol recept na lieky vybaviť hneď. Pri odchode z polikliniky som ich v rukách držal až šesť. Zamieril som si to do lekárnena druhej strane ulice. Najradšej by som vyobjímal toho, čo sa rozhodol takto ľuďom uľahčiť život. Prijemne ma prekvapilo, že predajňa bola prázdna. V žiadnom prípade som sa už nechcel zdržiavať. Aj so zaplatením mi to netrvalo viac než tri minúty. Na ulicu som vyšiel s úsmevom na tvári a dvoma taškami v rukách. Konečne som šiel domov. Snažil som sa nemyslieť na to, koľko peňazí som tam nechal. Žiaľ, na žiadny z bratových liekov poisťovňa neprispieva. Hnevalo ma to, ale robil som to preňho. Aby konečne aspoň jeden z nich zabral bolo jediné, na čom mi naozaj záležalo. Skúšali sme ich už desiatky, no žiadny nepomáhal. Lepšie na tom nebola ani moja peňaženka. Bol na ňu smutný pohľad. Dal som si mentálnu poznámku, aby som jej nezabudol vybaviť sedenie s finančným poradcom. Mal som obavy, že sa na protest proti tým cenám za lieky úplne rozsype.

Pridal som do kroku, pretože ma znova dostihla tieseň. Čo ak už z nášho domu nezostal viac než komín? Išiel som pomedzi činžiaky, snažiac sa si zvoliť čo najkratšiu a najrýchlejšiu trasu. Nestrácal som čas vyhýbaním sa ľuďom, tak som do pár z nich vrazil. Dvaja mi za to aj vynadali. Ignoroval som ich. Pár minút na to som zahliadol náš dom. Veľmi ma potešilo, že bol celý. Strčil som ruku do vrečka, vytiahol kľúče a rýchlo odomkol. Takmer okamžite ma ovalil zápach niečoho pripečeného. To snáď nie. Rýchlo som zabuchol dvere, odložil kľúče a vyzul sa. Ani som sa neunúval dať si papuče.

Rozum mi zastával nad tým, ako sa mu podarilo pokaziť praženicu. Tie inštrukcie sa už jednoduchšie napísať nedali.

„Aaaaaam????“ ozvalo sa z kuchyne.

Och nie. Celého ma striaslo. Pustil som tašky na zem a rýchlymi krokmi šiel za ním.

„Nemá byť náhodou praženica žltá?“

Táto otázka ma zaklincovala do dlážky tesne predtým, než som stihol vojsť. Už som nemal najmenšiu chuť tam vstúpiť.

„Aaaaam??? Prosím, nehnevaj sa ... Ja prisahám, že som spravil všetko podľa tvojich inštrukcií.

Ale tá praženica je, ... noooo, ... je zelená.“

„ZELENÁ?????“ zreval som na celý dom.

O čom to ten idiot hovorí? Nie je možné pokaziť to tak, že bude zelená. A keď som odišiel z domu, určite ešte nemal problémy s videním. Musel som sa presvedčiť, že zasa nebral nejaké drogy. Odkedy som ho raz načapal, námatkovo ho kontrolujem.

So srdcom vysoko v krku som vošiel do kuchyne. Skoro som odpadol, keď som uvidel ten sporák. Celý bol zagebrený od čohosi zeleného, čo sa zjavne nezmestilo na panvicu, v ktorej to aj tak bolo kopcom.

„Čo si sakra dal do tej panvice? Kázal som ti robiť praženicu, nie chemické experimenty!“ zúrili som.

Odišiel od sporáka k stolu, odkiaľ zdvihol zababraný papier s inštrukciami.

„Ale ja som naozajurobil všetko presne tak ako si mi povedal.“

Chvíľu naň uprenehľad, potom sa obrátil ku mne.

„Najprv som zobral to vajce. Ale nádoba, ktorú si mi na to dal sa mi zdala nejaká malá, tak som ho rozklepol tamto do toho hrnca.“

Ukázal na hrniec v dreze, celý zašpinený od tej zelenej brečky. Vedľa neho som si všimol nedotknuté tri slepačie vajcia, čo som mu pripravil. Zamrazilo ma, keď som si uvedomil, čo vlastne urobil. Ale aj tak som sa ho spýtal:

„Bernard, povedz mi. Z čoho si spravil tú praženicu?“

Odpovedal mi takmer okamžite:

„No však z toho veľkého, čo bolo tuto na stole. Ja viem, že si mi pripravil tie tri vajčička vedľa drezu. Nezabudol som na to, ale zdali sa mi nejaké malé. Z toho by sme sa veľmi nenajedli.“ Cítil som ako mi pomaly stúpa tlak. Rozhodne som nebol jeden z tých, čo kvôli najmenším problémom hneď mlátia druhých. Ale aj ja mám svoje hranice. A Bernard sa k nim blížil míľovými krokmi. Nemyslím, že si vôbec uvedomil, čo urobil.

„Bernard, dobre sa pozri na moje tričko.“

Ak mu to teraz nedôjde, tak už fakt stratím nervy.

„Áno, to vajcebolo presne také,“ odpovedal po chvíľke rozmýšľania.

Už chýbal len kúsok, aby mu to docvaklo.

„Prečo máš toľko tričiek s obrázkami vajec?“

Žiaľ, tešil som sa predčasne. Už som sa neudržal:

„Bernard! Ty idiot!“ zhúkol som po ňom.

Vystrašene sa na mňa pozrel a spravil pár krokov dozadu.

„Prepáč! Ja ... nevedel som, ... že to bolo vajce do zbierky.“

Mal síce veľa diagnóz, ale porucha myslenia k nim určite nepatrila. Hnevalo ma, ako napriek tomu často zo seba robil hlúpeho. Neviem, čo ho na tom tak bavilo.

„Ty si nám spravil večeru z dračieho vajca!!!!“

Vypútil na mňa oči, akoby to bola preňho úplná novinka. A to som mu o tom už niekoľkokrát hovoril!

„To je nezmysel. Pamätám si predsa, čo si mi hovoril. Úplne presne. Vravel si, že si si kúpil hadie vajce, nie dračie.“

Chytil som sa za hlavu. Myslí to ešte vôbec vážne?

„DRAČIE vajce!!! DRAČIE!! Nie hadie! Roky som sa išiel zodrať, aby som naškrabal desaťtisíc eur. A ty ...“ hnev vo mne doslova kypel, no nad absurdnosťou tejto situácie som sa dokázal len

zasmiať, „ty z neho spravíš praženicu?“

Čakal som, že si to už konečne uvedomí. Dlho nič nehovoril a iba hľadel na moje tričko.

„No tak počkaj. Odkedy máš rád draky?“

Myslel som si, že žartuje. Žiaľ, pohľad do jeho očí ma vyviedol z omylu. Rezignoval som. Už som nemal silu ani chuť naňho zasa kričať.

Nechal som ho stáť v kuchyni a zničený som odišiel do obývačky.

„Desaťtisíc eur...“ zašepkal som.

Nemohol som tomu uveriť. Posadil som sa na gauč a ponoril hlavu do kopy vankúšov.

„Toto bude najdrahšia večera v mojom živote,“ povzdychol som si.

„Nie len večera, toto nám vydrží minimálne na týždeň.“

Neviem, kde nabral odvalu sa ešte od toho sporáka ozývať.

„Och, choď doriti Bernard.“

„Čo si taký? Veď to sa dá jednoducho vyriešiť.“

Povedal som si, že ho už nechám tak, ale touto vetou fakt pokúšal šťastie.

„Čo to trepeš? V bielych vajíčkách v tom vajíčku už prebehla nevratná denaturácia. Čo tu chceš ešte riešiť?“

Neveriacky som naňho hľadel a čakal, čo spraví. Bol som naozaj zvedavý, ako chce obísť chemické zákony.

„Ako raz povedala Dvorská: ‚keď budeš dostatočne dlho kľáčať pri praženici a modliť sa, tak sa z nej stane vajce a potom kura. Ale tá modlitba musí byť značne intenzívna‘. Som si istý, že to platí pre akékoľvek vajce.“

V tomto momente som stratil všetku nádej, že je ešte psychicky v poriadku. Pri pohľade do chodby som pochyboval, že tie dve tašky liekov budú vôbec stačiť. Začal som rozmýšľať nad psychiatriou. To bude asi jediné riešenie, lebo ja to už nevydržím.

Dúfal som, že to nemyslel vážne. Ale keď som sa obzrel, on naozaj kľáčať na kolenách pred sporákom. Ruky mal zdvihnuté nad hlavou a čosi nezrozumiteľne hovoril. Čakal som, kým skončí. Chcel som mu oznámiť kam pôjde. Už ma nijako nepresvedčí, aby som ho nechal bývať so mnou. Ale splatí mi to. Ó áno, do posledného centu. Opäť som sa pousmial. Toto si ešte odskáče. Bola to len chvíľa, ale jeho brblanie, ktoré zjavne malo byť modlitbou, mi už naozaj začalo liezť na nervy. Postavil som sa z gauča a opäť si to zamieril k nemu, aby som ho v tom prerušil:

„No tak Bernard, prestaň už. Je to otravné.“

Nereagoval.

„Bernard!“

Nezabralo. Aj on zvýšil hlas. Tie nezmysly opakoval stále hlasnejšie a hlasnejšie. Musím povedať, že som sa už nedokázal ubrániť smiechu. Ten ma ale rýchlo prešiel, keď som uvidel, ako sa tie kusy zelenej žbrndy začali hýbať a dávať dokopy. Len som čumel na to, ako sa to v tej panvici pomaly samé sformovalo do tvaru vajca a pokrylo škrupinou. Vtedy mi vyvstala otázka... ako ho vôbec dokázal rozbiť? Pre zachovanie môjho mentálneho zdravia som to radšej nechcel vedieť.

Krátko nato Bernard stíchol, pozrel sa na sporák a potom na mňa. S úsmevom mi povedal:

„Vidíš? Nebolo to ťažké. Stačilo dávať pozor na chémiu.“

Nedokázal som z toho vajca spustiť oči.

„Ono ... to ... fungovalo?????“

„Sleduj, to najlepšie ešte len príde.“

Spoza jeho chrbta sa ozvalo hlasné prasknutie. Kus škrupiny spadol na zem a rozbil sa. Ďalší padol na rozpálený sporák a začal sa ... roztápať? Čakal som, že takéto vajce by malo vydržať vysoké teploty. Iba že by...? Pozrel som sa, na akom stupni bol ten sporák. Skoro ma vystrelo.

„BERNARD!!! Okamžite vypni ten sporák.“

Tentoraz konečne urobil čo mal. Aspoň raz. Hneď pribehol ku sporáku a vypol platňu, ktorá bola rozpálená dočervena.

Z diery vo vajci na nás teraz veľkými očami hľadelo malé zelené dráča. Opatrne som ho odtiaľ vybral a položil ho vedľa sporáku. Pokúsilo sa postaviť na jeho malé nôžky, ale zvalilo sa nabok. Krátko na to zaspalo. Nemohol som uveriť vlastným očiam, že to naozaj vidím. To vajce predsa bolo len zberateľské. S obavami som sa obrátil na Bernarda:

„Ku komu si sa to vlastne modlil?“

Pozrel sa na mňa so šibalským úsmevom.

„Nepoviem!“